

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2021-2023

ZA 2023 ROK**

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 został uchwalony 29 grudnia 2020 roku – uchwała nr XXIII/222/2020 Rady Miejskiej we Wschowie.

Sprawozdanie zostało sporządzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie, który został wyznaczony do koordynowania monitoringu realizacji Programu poprzez gromadzenie i analizowanie danych pozyskanych od instytucji i podmiotów uczestniczących w jego realizacji.

Realizatorami Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 są następujące instytucje:

- Urząd Miasta i Gminy Wschowa
- Zespół Interdyscyplinarny
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
- Zespół Pielęgniarek i Położnych „Vita-Med”
- Muzeum Ziemi Wschowskiej
- Komenda Powiatowa Policji we Wschowie
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wschowie
- Powiatowy Urząd Pracy we Wschowie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Wschowa.

Program skierowany jest do rodzin mieszkających na terenie Miasta i Gminy Wschowa. Działania instytucji realizujących Program wpisują się w przesłanki ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, a mianowicie: dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Celem strategicznym Gminnego Programu Wspierania Rodziny we Wschowie na lata 2021 – 2023 jest stworzenie wielopłaszczyznowego i zintegrowanego systemu wsparcia rodziny w wypełnianiu jej prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rodzina jest

pierwszym, najważniejszym i naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu system wartości i ukierunkowuje jego aktywność, a także postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Prawidłowo funkcjonująca rodzina poprzez zaspakajanie potrzeb takich jak poczucie bezpieczeństwa, stabilizacji, przynależności, możliwości wymiany uczuć, potrzeby miłości, bliskiego kontaktu, zrozumienia, uznania i szacunku, stwarza warunki do prawidłowego rozwoju osobowości swych członków. Kształtuje człowieka dojrzałego emocjonalnie i zrównoważonego psychicznie. W tej dziedzinie rodzina spełnia zadania zarówno wobec swych członków, jak też wobec społeczeństwa, przyczyniając się do ochrony jego zdrowia psychicznego.

Powyższy cel strategiczny jest osiągany poprzez realizację siedmiu celów operacyjnych:

- I. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym, aby mogły pełnić właściwe funkcje opiekuńczo – wychowawcze wobec dzieci.
- II. Wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży
- III. Zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy
- IV. Wsparcie rodziny w profilaktyce zdrowotnej na rzecz poprawy jakości jej życia
- V. Wspieranie form organizacji wolnego czasu służącemu umacnianiu więzi rodziny
- VI. Reintegracja rodziny
- VII. Tworzenie systemu wspierania rodziny.

I. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym, aby mogły pełnić właściwe funkcje opiekuńczo - wychowawcze wobec dzieci.

W 2023 roku współpraca między poszczególnymi instytucjami realizującymi Program zmierzała do zapewnienia rodzinom wymagającym wsparcia pomocy finansowej i rzeczowej – budowania bezpieczeństwa socjalnego rodzin.

Dbając o bezpieczeństwo socjalne rodzin Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w roku 2023 działał na podstawie różnych ustaw, do najważniejszych należą:

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 2) ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- 3) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,

- 4) ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 5) ustawa z dnia 11 lutego 2011 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 6) ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 7) ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
- 8) ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w 2023 roku na podstawie powyższych ustaw udzielał pomocy w formie świadczeń finansowych, które pozwoliły rodzinom na zabezpieczenie ich podstawowych potrzeb życiowych.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin, które w latach 2018 - 2023 zostały objęte wsparciem zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Rok	liczba rodzin ogółem	liczba osób w rodzinie	liczba rodzin z dziećmi	rodzina z 1 dzieckiem	rodzina z 2 dziećmi	rodzina z 3 dziećmi	rodzina z 4 dziećmi	rodzina z 5 dziećmi i więcej
2018	766	1793	322	139	94	54	18	17
2019	671	1496	295	126	90	44	20	15
2020	572	1243	237	91	81	36	20	9
2021	486	1053	190	70	61	34	18	7
2022	391	823	139	42	45	31	14	7
2023	349	695	143	46	46	31	13	7

Z analizy danych wynika, że od 2018 roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Wschowa zmniejszyła się.

Świadczenia z pomocy społecznej głównie wypłacane były osobom i rodzinom, których dochód w roku 2023 nie przekraczał ustawowego kryterium dochodowego (dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 776,00zł, natomiast dla osoby w rodzinie 600,00zł) z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz potrzeby ochrony macierzyństwa.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin, które w latach 2018 - 2023 uzyskały pomoc Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie z różnych przyczyn trudnej sytuacji życiowej.

Przyczyny trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin objętych pomocą w 2018 roku	Liczba rodzin objętych pomocą w 2019 roku	Liczba rodzin objętych pomocą w 2020 roku	Liczba rodzin objętych pomocą w 2021 roku	Liczba rodzin objętych pomocą w 2022 roku	Liczba rodzin objętych pomocą w 2023 roku
ubóstwo	308	272	218	216	189	188
Bezrobocie	224	212	207	196	142	134
niepełnosprawność	362	338	293	269	218	216
długotrwała lub ciężka choroba	362	331	221	211	141	115
bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego:	112	66	29	19	6	21
- w tym rodziny niepełne	81	47	14	8	1	7
-w tym rodziny wielodzietne	20	15	5	7	2	13
potrzeba ochrony macierzyństwa	94	96	64	44	35	26

Jak wynika z danych Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie w 2023 roku na 349 rodzin objętych pomocą społeczną 21 rodzin tj. niespełna 6 % stanowiły rodziny borykające się z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego- porównaniu do roku 2022, w ubiegłym roku odnotowuje się tendencję wzrostową w zakresie liczby rodzin z bezradnością.

. Z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa 26 rodzin otrzymało pomoc w formie świadczeń tj. niespełna 7,5 % ogółu rodzin, które otrzymały pomoc.

Z obserwacji sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi wynika, że ich trudności w powyższej sferze są skorelowane z problemami takimi jak bezrobocie, niepełnosprawność czy długotrwała lub ciężka choroba.

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie od 2019 roku uczestniczył w realizacji programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. Realizując ten program wspierano rodziny finansowo i rzeczowo w formie posiłku.

Ogólna liczba osób korzystających z posiłku w formie rzeczowej w latach 2019 – 2023 ilustruje poniższa tabela.

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba dzieci przedszkolnych korzystających z posiłku	103	34	45	51	46
Liczba dzieci szkolnych korzystających z posiłku	252	195	156	89	87
Liczba osób dorosłych korzystających z posiłku	104	100	94	71	74
Ogółem	410	304	262	201	192
W tym na wsi	120	79	73	57	50

Z powyższych danych wynika, na przestrzeni lat 2019-2023 zmniejszyła się liczba osób korzystających z posiłków.

W latach 2018 - 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej realizował ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, których wypłata jest finansowana ze środków własnych gminy. Poniższa tabela przedstawia liczby rodzin, które otrzymały dodatki mieszkaniowe w poszczególnych latach.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin, którym wypłacano dodatki mieszkaniowe	85	49	39	32	28	23

Jak obrazuje powyższa tabela z dodatku mieszkaniowego od 2018 roku do 2023 roku na terenie Gminy Wschowa korzysta coraz mniej rodzin.

Dużym wsparciem finansowym dla rodzin z dziećmi o niskich dochodach z terenu Gminy Wschowa były świadczenia rodzinne. W 2023 roku zasiłek rodzinny przysługiwał, jeżeli dochód rodziny, w przeliczeniu na osobę, nie przekracza kwoty 674,00 zł, a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym bądź umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – nie przekracza kwoty 764,00 zł. Wysokość zasiłków rodzinnych wynosi: 95,00 zł na dziecko

w wieku do 5 lat; 124,00 zł na dziecko w wieku od 5 do 18 lat; 135,00 zł na dziecko w wieku od 18 do 24 lat.

Świadczenia rodzinne	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2018	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2019	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2020	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2021	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2022	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie w roku 2023
zasiłek rodzinny	1159	914	760	634	551 (w tym 21 UKR)	450 (w tym 6 UKR)
dodatek z tytułu urodzenia dziecka	83	96	61	58	42	31
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	161	172	121	120	87 (w tym 1 UKR)	80 (w tym 3 UKR)
dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	61	62	50	47	28	17
dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	57	63	53	45	35	34
dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	209	190	182	168	151	139
dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	147	140	135	117	106	102
dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	625	579	566	478	338	284
dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	128	124	120	104	83	80

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli, w latach 2018 – 2023 maleje liczba rodzin otrzymujących wsparcie w formie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego. W 2023 roku z zasiłku rodzinnego korzystało na terenie gminy Wschowa 6 rodzin ukraińskich. Trzy rodziny ukraińskie otrzymały jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

W latach 2018 - 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej realizował ustawę z dnia 7 września 2007 o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Kryterium dochodowe uprawniające do świadczenia od czwartego kwartału 2023 roku uległo podwyższeniu (do 30.09.2023 r. wynosiło 900,00 zł na osobę w rodzinie, natomiast – począwszy od 01.10.2023 r. – wynosi 1.209,00 zł na osobę w rodzinie). W ramach realizacji tej ustawy osoby mają możliwość skorzystania ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wraz ze wzrostem kryterium od czwartego kwartału 2023 r., wzrosła też liczba osób uprawnionych do świadczenia. Poniższa tabela przedstawia Liczba rodzin korzystających ze wspomnianego wyżej.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystających z świadczenia z funduszu alimentacyjnego	107	122	111	99	94	111

W wyniku urodzenia dziecka, objęcia dziecka opieką lub przysposobienia dziecka matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, rodzinie zastępczej przysługuje świadczenie rodzicielskie na okres od dnia porodu, objęcia dziecka opieką, przysposobienia dziecka na okres od 52 tygodni do 71 tygodni – w zależności od liczby dzieci. Korzystanie z świadczenia rodzicielskiego na terenie Gminy Wschowa w latach 2019 – 2023 przedstawia poniższa tabela.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Świadczenie rodzicielskie	117	119	100	84	79	63

Od 2019 roku liczba osób korzystających z świadczenia rodzicielskiego maleje. W 2023 roku świadczenie rodzicielskie dodatkowo otrzymały 4 osoby pochodzenia ukraińskiego.

Rodziny z dziećmi na terenie Gminy Wschowa korzystały ze świadczenia wychowawczego „500+”.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin otrzymujących świadczenie wychowawcze „500+”	1631	2260	2315	3866	2224	5

Od lipca 2019 roku zniesiono kryterium dochodowe, które wcześniej należało spełnić, aby otrzymać świadczenie wychowawcze „500+” na pierwsze dziecko. Spowodowało to wzrost liczby rodzin objętych tą formą pomocy. Od czerwca 2022 roku wypłatę świadczenia „500+” przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych, natomiast Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie po 1 czerwca 2022 roku kontynuuje zadania związane z koordynacją dotyczącą wcześniejszych okresów zasiłkowych.

W ramach rządowego programu dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie wydawał rodzinom wielodzietnym Karty Dużej Rodziny.

Liczbę wydanych Kart Dużej Rodziny w latach 2018 – 2023 przedstawia poniższa tabela.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny	324	1018	266	154	880	914

Wzrost liczby wydanych kart dużej rodziny od 2022 roku spowodowany jest wprowadzeniem uprawnienia do wyższych progów zamrażających ceny prądu wynikających z ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku.

Z informacji zamieszczonych przez MRPiPS na stronie <https://empatia.mpips.gov.pl/kdr#> wynika, że na terenie Miasta i Gminy Wschowa lokalnymi Partnerami Karty Dużej Rodziny są:

- Muzeum Ziemi Wschowskiej Plac Zamkowy (2) i Plac Farny (trzy lokalizacje)
- Poradnia Dobry Dietetyk Kinga Witczak ul. Kilińskiego,

- Przyjemne Życie, ul. Rynek
- Sklep „5.10.15”, ul. Kilińskiego
- PKO Bank Polski, ul. Bohaterów Westerplatte
- Osoweks Sp. z o.o. ul. Bohaterów Westerplatte, ul. Targowa, Zakład Masarniczy w Osowej Sieni (3 lokalizacje)
- Firma Słomiński ul. Boh. Westerplatte
- Salon Play ul. Niepodległości,
- Salon Orange ul. Niepodległości,
- Oddział PZU Wschowa ul. Niepodległości
- Santander Bank ul. Niepodległości, ,
- Stacja Paliw Orlen, ul. Daszyńskiego
- Jadłodajnia-Stołówka „Wschowianka” ul. Niepodległości,
- epaka.pl, ul. Obrońców Warszawy
- Martes Sport ul. Moniuszki,
- Bricomarche, ul. Wolsztyńska

Partnerami Karty Dużej Rodziny są również podmioty o zasięgu ogólnopolskim.

Powiatowy Urząd Pracy we Wschowie w ramach budowania bezpieczeństwa socjalnego rodzin obejmował w 2023 roku osoby bezrobotne z terenu Gminy Wschowa różnymi formami wsparcia. Działania były nakierowane na poprawę sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy oraz poprawę sytuacji dochodowej osób objętych wsparciem. Osoby bezrobotne z terenu Gminy Wschowa były kierowane na prace interwencyjne – 21 osób, 8 osób wykonywało roboty publiczne, 15 osób wykonywało prace społecznie-użyteczne. Ponadto 29 osób otrzymało dotację na podjęcie działalności gospodarczej, 28 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia lub wyposażenia/ doposażenia stanowiska pracy bezrobotnego. Bon na zasiedlenie otrzymało 17 osób. Osoby bezrobotne z terenu Gminy Wschowa otrzymały także wsparcie w formie dofinansowania szkolenia – 87 osób, w formie dofinansowania studiów podyplomowych – 3 osoby. W formie stażu wsparcie otrzymało 29 osób.

Ponadto rodziny z terenu Miasta i Gminy Wschowa otrzymywały wsparcie Zespołu Interdyscyplinarnego, a do realizacji tych zadań zobligowani byli przedstawiciele jednostek oraz instytucji działających na terenie Gminy Wschowa: Komendy Powiatowej Policji, Prokuratury Rejonowej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Sądu Rejonowego, Zespołu Pielęgniarek Środowiskowo - Rodzinnych „Vita-Med”

Sp.c, organizacji pozarządowej i oświaty. W myśl art. 9a znowelizowanej ustawy o przemocy domowej w skład zespołu mogą wchodzić m.in prokuratorzy, lecz nie jest to obowiązkowe. W 2023 r. zarządzeniem nr B.0050.150.2023 Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa został powołany nowy zespół interdyscyplinarny, który funkcjonuje od 28 sierpnia 2023 roku. Skład zespołu stanowią wskazani w ustawie przedstawiciele poszczególnych jednostek. Głównym zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego była pomoc osobom dotkniętym przemocą jak również pomoc osobom podejrzanym o jej stosowanie. Poniższa tabela przedstawia liczby założonych „Niebieskich Kart” w latach 2018-2023.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
„Niebieskie Karty” założone przez funkcjonariuszy KPP we Wschowie	120	80	50	41 (1 KPP Góra, 1 KPP Zielona Góra, 1 KPP Poznań-Północ)	76 (1 KPP w Kościanie)	43 (1 KPP w Polkowicach)
„Niebieskie Karty” założone przez pracowników socjalnych OPS we Wschowie	1	3 (1 OPS Głogów)	3	8	12 (1 OPS w Żarowie, 1 ZI w Jerzmanowej)	11 (1 OPS Sława, 1 ZI Śmigiel, 1 ZI Nowa Sól, 1 ZI Głogów)
„Niebieskie Karty” założone przez GKRPAiPN we Wschowie	0	0	2	0	0	1
„Niebieskie Karty” założone przez pracownika oświaty	0	1	1	2	6	4
Ogółem	121	84	56	51	94	59

Rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w roku 2023r zajmowały się grupy robocze, a od września 2023 r. zgodnie z obowiązującymi przepisami,

grupy diagnostyczno - pomocowe. Zadaniem ich jest dokonywanie analizy sytuacji rodzinnej poprzez wypełnianie formularzy „Niebieska Karta” - C, z osobą wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą oraz „Niebieska Karta” – D, z osobą wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc . Poniższa tabela przedstawia liczbę sporządzanych formularzy „Niebieskie Karty” - C i D.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Formularz Niebieskie Karty C	75	52	44	29	57	47
Formularz Niebieskie Karty D	76	52	37	27	55	45

Jak pokazuje powyższa tabela w latach 2020-2021 spadała liczba formularzy C i D sporządzanych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Natomiast od roku 2022 roku nastąpił znaczny wzrost sporządzanych formularzy C i D w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. W roku 2023 odnotowuje się natomiast spadek liczby sporządzanych formularzy. Na ilość wypełnianych formularzy „Niebieskie Karty” C i D wpływa liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”, w wyniku których sporządzane są formularze „Niebieskie Karty” – A.

Poniższa tabela obrazuje aktualny wzrost liczby powoływanych grup na rzecz osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Wraz z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy (przemianowaniu z przemocy w rodzinie na przemoc domową -rozszerzeniu tej definicji), a także z regulującym realizację procedury rozporządzeniem zmianie uległy zadania i działania zarówno dla zespołu interdyscyplinarnego jak i grup diagnostyczno- pomocowych.

ROK	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba posiedzeń grup roboczych/ diagnostyczno- pomocowych	48	47	38	31	45	61 (25 GR i 36 GDP)

Członkami grup roboczych byli: pracownicy socjalni, dzielnicowi policji, kuratorzy sądowi, psycholog, pedagog oraz inni przedstawiciele podmiotów o których poszerzenie wnioskowała grupa diagnostyczno- pomocowa. Udział wyżej wymienionych osób był bardzo ważny. Na spotkania grup roboczych zapraszane były domniemane ofiary przemocy oraz

wzywane były osoby, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc. Wspólna wymiana doświadczeń, spostrzeżeń pozwalała podjąć szereg działań pomocowych. Bezpośredni sposób przekazywania informacji, podejmowanie konkretnych działań niewątpliwie usprawniały pracę.

W wyniku działań grup roboczych i diagnostyczno-pomocowych w latach 2018-2023 podejmowane były następujące działania:

Działania grup roboczych/ diagnostyczno-pomocowych	Jednostka miarowa	w roku 2018	w roku 2019	w roku 2020	w roku 2021	w roku 2022	w roku 2023
Skierowanie na zajęcia korekcyjno- edukacyjne	liczba osób	35	17	19	16	18	12
Skierowanie do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem objęcia działaniami	liczba osób	33	22	27	30	42	28
Skierowanie pisma do Sądu Rejonowego we Wschowie o wgląd w sytuację rodziny	liczba wniosków	25	23	30	23	28	14
Skierowanie do udziału w grupie wsparcia dla ofiar przemocy i osób współuzależnionych, DDA	liczba osób	12	7	13	38	0	0
Udzielenie poradnictwa socjalnego - kierowanie do pomocy finansowej	liczba osób	158	58	17	20	18	27
Udzielenie poradnictwa prawnego	liczba osób	16	7	7	23	11	21
Udzielenie poradnictwa psychologicznego,	liczba osób	53	21	68	55	111	81
Udzielenie poradnictwa zawodowego i rodzinnego	liczba osób	29	23	23	60	127	140
Skierowanie dziecka do objęcia pomocą psychologa dziecięcego	liczba osób	7	7	7	12	38	40

W latach 2019-2022 liczba skierowanych do programu korekcyjno- edukacyjnego osób utrzymywała się na podobnym poziomie, natomiast od ubiegłym roku liczba ta zmniejszyła się. W porównaniu do roku 2022 znacznie spadła liczba osób skierowana do GKRPiPN, tendencję spadkową można zaobserwować również w przypadku konieczności powiadamiania sądu rodzinnego o sytuacji małoletnich w środowiskach objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Od dwóch lat nie kierowano osób dotkniętych przemocą do udziału w grupach wsparcia- nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie (brak chętnych). Z analizy powyższych danych wynika, że wśród osób objętych procedurą Niebieskie Karty” w roku 2023, pracownicy socjalni skierowali do pomocy społecznej- finansowej 27 osób (większość, bo 21 stanowiły osoby dotknięte przemocą). Podczas pracy z osobami/ rodzinami uwikłanymi w przemoc, 21 osób dotkniętych przemocą wymagało wsparcia prawnego, które zostało im udzielone w Lokalnym Punkcie Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem we Wschowie.

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w ramach zapewnienia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze zatrudniał jednego asystenta rodziny, który obejmował wsparciem rodziny z terenu Gminy Wschowa. W 2021 roku było to 12 rodzin w których wychowywało się 37 dzieci, w 2022 roku 14 rodzin - 40 dzieci, a w 2023 roku asystent wspierał (w ciągu całego roku) 16 rodzin - 44 dzieci. Jak wskazują dane, wzrasta liczba środowisk wymagających wsparcia w pełnieniu funkcji- opiekuńczo wychowawczej.

Rodziny, które były objęte wsparciem asystenta rodziny przejawiają trudności, które wynikają z zaburzonej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, bezradności życiowej, bezrobocia, niepełnosprawności, występowania uzależnienia od alkoholu lub substancji psychoaktywnych, występowania przemocy. W roku 2021 i tyle samo w 2022 roku- 4 rodziny, a w roku 2023- 6 rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny zostało zobowiązanych sędownie do współpracy z asystentem rodziny. Jak wskazują powyższe dane, sąd opiekuńczy coraz częściej decyduje się na nakładanie takich zobowiązań względem rodzin z zaburzoną funkcją opiekuńczo-wychowawczą.

Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowego wsparcia. W ramach swoich kompetencji asystent rodziny współpracuje z daną rodziną w celu poprawy sytuacji życiowej rodziny w trzech obszarach: ekonomiczno-socjalnym, opiekuńczo-wychowawczym, społecznym.

W pierwszej kolejności asystent rodziny dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin, mieszkaniowych, zdrowotnych czy prawnych. Pomaga również w rozwiązaniu problemów emocjonalnych, rodzinnych czy dotyczących grupy rówieśniczej.

Asystent rodziny wspiera także swoich podopiecznych między innymi w podejmowaniu aktywności społecznej. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Głównym zadaniem asystenta rodziny jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny biologicznej oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu.

W 2021 r. z 2 rodzinami została zakończona współpraca (z uwagi na osiągnięcie celu -1 rodzina; z uwagi na zaprzestanie współpracy -1), w 2022 r. z 5 rodzinami została zakończona współpraca (z uwagi na osiągnięcie celu -3, z uwagi na zaprzestanie współpracy – 2), a w 2023 r. z 2 rodzinami została zakończona współpraca, (z uwagi na osiągnięcie celu – 1), ze względu na zaprzestanie współpracy – 1). Praca asystenta jest pracą w której trudno o spektakularne efekty. Nie mniej jednak, rokrocznie jakaś rodzina (w 2022 -3) się usamodzielnia, uzyskuje stabilizację w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej.

Asystent rodziny wspierał rodziny i podejmował współpracę z pracownikami socjalnymi, z pedagogami szkolnymi, z psychologami, z wychowawcami przedszkolnymi i szkolnymi, z kuratorami sądowymi, z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, dzielnicowymi oraz innymi osobami z otoczenia rodzin, mogącymi mieć korzystne znaczenie w procesie pożądanej zmiany funkcjonowania rodziny.

Asystent rodziny pracuje w zadaniowym systemie czasu pracy, dzięki temu ma możliwość pracy z rodziną zgodnie z jej rytmem życia i potrzebami.

W ramach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej istnieje możliwość wspierania rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w formie rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Rodzina wspierająca to rodzina zaprzyjaźniona, z kręgu bezpośredniego otoczenia dziecka (rodzina, sąsiedzi, znajomi), która pomaga rodzinie potrzebującej pomocy w funkcjonowaniu. Pokazuje jak spędzać czas z dziećmi, jak radzić sobie z problemami dnia codziennego, pomaga w opiece nad dzieckiem i jego wychowaniu oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Rodzina przeżywająca trudności może obserwować pozytywne wzorce, właściwe relacje wewnątrzrodzinne i w ten sposób czerpać wiedzę, jak prawidłowo realizować rolę rodzica, opiekuna. Rodzinę wspierającą ustanawia burmistrz właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspierającej (lub osoba przez niego upoważniona), po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej, na podstawie przeprowadzonego przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego.

Z rodziną wspierającą podpisywane są umowy, na podstawie których rodziny wspierające uprawnione są do zwrotu kosztów związanych z udzielaniem wsparcia. Osoby chętne do pełnienia funkcji rodziny wspierającej mogły zgłaszać swoją kandydaturę do Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie. Na terenie Gminy Wschowa, z uwagi na brak zainteresowania pełnieniem funkcji rodziny wspierającej nie była realizowana taka forma wsparcia dla rodzin.

Zgodnie z ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” asystent rodziny koordynuje poradnictwem na rzecz rodzin z dzieckiem (lub kobiety w ciąży oczekującej nieuleczalnie chorego dziecka), u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Koordynacja poradnictwem polega na opracowywaniu wspólnie z rodziną katalogu możliwego do uzyskania wsparcia, występowaniu przez asystenta rodziny w imieniu rodziny (kobiety w ciąży), do podmiotów realizujących świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w celu umożliwienia rodzinie (kobiecie w ciąży) skorzystania ze wsparcia. Wsparcie takie asystent rodziny realizuje na podstawie pisemnego upoważnienia, które otrzymuje od rodziny. Podmioty realizujące świadczenia opieki zdrowotnej odpowiedzialne za realizację wsparcia, obowiązane są do współpracy z asystentem rodziny w zakresie przekazywania informacji na jego wnioski o możliwym do zrealizowania przez te podmioty wsparciu. Na terenie Gminy Wschowa w ubiegłym roku nie wystąpiły potrzeby w/w zakresie tj. wsparcia rodzin zgodnie z przesłankami ustawy z dnia 4 listopada o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”.

Rodziny z terenu Gminy Wschowa w 2023 roku miały zapewnione wsparcie specjalistyczne oraz miały dostęp do informacji o instytucjach pomocowych działających na rzecz rodzin wymagających wsparcia.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we Wschowie w 2023 roku zapewniała rodzinom - mieszkańcom Gminy Wschowa specjalistyczne wsparcie poprzez prowadzenie punktu konsultacyjnego (czynny od poniedziałku do piątku), w którym przyjmowali: psycholog dziecięcy, psycholog dla dorosłych, psychoterapeuta. Ponadto została utworzona grupa wsparcia dla trzeźwych alkoholików, w której wsparcie otrzymało 9 osób. W ramach działalności punktu konsultacyjnego w 2023 roku udzielono 669 porad psychologicznych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we Wschowie kierowała na badania do biegłego sądowego w celu wydania opinii

psychiatryczno-psychologicznej w przedmiocie uzależnienia od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie w zakresie wsparcia specjalistycznego w ramach Punktu Specjalistycznego Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej prowadził specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, którym zostało objętych 92 osoby oraz poradnictwo pedagogiczne dla 63 osób. Udzielano poradnictwa socjalnego osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz znajdującym się w sytuacji kryzysowej – udzielono łącznie 6 porad, natomiast w tym znajduje się 1 porada, która została udzielona mieszkańcowi gminy Wschowa. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie prowadziło w 2023 roku pracę z rodzinami zastępczymi i rodzicami biologicznymi dotyczącą kontaktów z dzieckiem przebywającym w pieczy zastępczej. Dodatkowo w ramach projektu realizowanego przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Terenowym Komitetem Ochrony Praw dziecka w Zielonej Górze pn. „Prawo do życia w świecie bez przemocy” w okresie od 1 stycznia do 30 września 2023 r. 13 osób w tym 2 osoby z terenu gminy Wschowa otrzymywało wsparcie psychologa mobilnego.

Rodziny z osobami z niepełnosprawnością otrzymywały wsparcie finansowe ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w postaci dofinansowań do turnusów rehabilitacyjnych, likwidacji barier technicznych, barier w komunikowaniu się, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz dofinansowań do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny. Osoby niepełnosprawne korzystały z dofinansowań m.in. do przystosowania samochodu, uzyskania prawa jazdy, zakupu sprzętu/ bądź elementu sprzętu elektronicznego i szkolenia z zakresu jego obsługi i naprawy, zakupu wózków, skuterów o napędzie elektronicznych.

Placówki oświatowe z terenu Gminy Wschowa zapewniały wsparcie specjalistyczne głównie dzieciom, młodzieży oraz ich rodzicom.

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bohaterów Westerplatte we Wschowie zapewniała wsparcie specjalistyczne uczniom z rodzin wymagających tego typu wsparcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole. W 2023 roku udzielono 250 porad. Szkoła Podstawowa nr 2 we Wschowie kierowała w razie potrzeby osoby potrzebujące wsparcia do różnych instytucji pomocowych. Łącznie skierowano 30 osób.

Szkoła Podstawowa nr 1 we Wschowie im. Polskich Olimpijczyków udzielała porad psychologicznych i prawnych, łącznie zostały zrealizowane 110 porad oraz skierowała 82 osoby do różnych instytucji pomocowych.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II we Wschowie udzieliła uczniom 51 porad psychologicznych i skierowała 21 osób do następujących instytucji: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we Wschowie, Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie, Sąd Rejonowy we Wschowie. Placówka zrealizowała jeden program na rzecz wspierania rodzin w którym uczestniczyło 16 osób pn „Szkoła dla rodziców”

Szkoła Podstawowa w Konradowie w ramach wsparcia specjalistycznego udzieliła 5 porad. Rodzicom dzieci z trudnościami edukacyjnymi i adaptacyjnymi proponowano konsultacje w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej we Wschowie, gdzie skierowano 5 osób.

Szkoła Podstawowa im Stanisława Staszica w Osowej Sieni w 2023 roku skierowała 1 ucznia do konsultacji psychologicznych i również 1 do różnych instytucji pomocowych.

Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Łysinach w celu wsparcia specjalistycznego skierowała 4 uczniów, oraz 5 uczniów do różnych instytucji pomocowych.

Szkoła Podstawowa w Lginiu w celu wsparcia specjalistycznego skierowała 3 uczniów, oraz 3 uczniów do różnych instytucji pomocowych.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we Wschowie łącznie w 2023 roku udzieliła 131 porad/konsultacji psychologiczno- pedagogicznych. Placówka we współpracy z PCPR Wschowa przeprowadziła jedną kampanię społeczną pn. „Blaski i cienie rodzicielstwa zastępczego”, a 14 rodzin skorzystało z warsztatów w ramach podniesienia kompetencji- opiekuńczo- wychowawczych. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we Wschowie wdrażała jeden program nakierowany na pracę z rodzina zagrożoną kryzysem, niewydolną wychowawczo- uczestniczyło w nim 8 osób pn. „Szkoła dla rodziców i wychowawców”.

W Ośrodku Pomocy Społecznej we Wschowie pracownicy socjalni stale podejmują starania w celu zapewnienia rodzinom najbardziej potrzebującym z terenu Gminy Wschowa pomocy finansowej, usługowej i rzeczowej. Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w swoich stałych działaniach nakierowanych na szerokie wsparcie rodzin z terenu Gminy Wschowa prowadzi m in. monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze poprzez pracę socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych. Praca socjalna to interdyscyplinarna działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna w szerszym rozumieniu jest jedną z form usług socjalnych, gdyż oprócz profesjonalnego poradnictwa zalicza się do niej pomoc w załatwieniu spraw codziennych oraz pomoc w utrzymywaniu kontaktów z otoczeniem. W 2023 roku wsparciem zostało objętych 9

rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, z którymi pracownicy socjalni Działu Pracy Socjalnej prowadzili pracę socjalną.

II. Wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 zakłada, że cel operacyjny jakim jest wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych: wsparcie rodzin w opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat, wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, organizowanie olimpiad przedmiotowych, warsztatów, konkursów, przeglądów artystycznych.

W ubiegłym roku na terenie Gminy Wschowa funkcjonowały 3 niepubliczne żłobki: Niepubliczne Przedszkole i Żłobek „Złota Rybka u Dula”, Niepubliczny Żłobek Happy Land, Niepubliczne Przedszkole i Żłobek „Słoneczko”. W 2023 roku łącznie do żłobków uczęszczało 73 dzieci. Opiekę nad tymi dziećmi sprawowało 9 opiekunów. Gmina Wschowa nie prowadzi żadnego publicznego żłobka, natomiast dofinansowuje i współpracuje z istniejącymi żłobkami niepublicznymi.

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w roku 2023 przyznawał stypendia szkolne – świadczenie pomocy materialnej o charakterze socjalnym. W roku 2023 wypłacono stypendia szkolne obejmujące okres II półrocza roku szkolnego 2022/2023 (tj. od 01.01.2023 r. do 30.06.2023 r.) dla 34 uczniów oraz I półrocza roku szkolnego 2023/2024 (tj. od 01.09.2023 r. do 31.12.2023 r.) dla 21 uczniów. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie udziela wsparcia i wskazówek poprzez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w podejmowaniu działań przez rodziców zastępczych mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci poprzez kierowanie do Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, wykonywanie zaleceń tej placówki, zapewnienie korepetycji w sytuacjach pojawiających się problemów z poszczególnymi przedmiotami. Pedagog pracował z dwojgiem dzieci z terenu gminy Wschowa, które przebywają w rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej utrzymywali stały kontakt z nauczycielami dzieci przebywającymi w rodzinnej pieczy zastępczej.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Wschowa w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w roku 2023 przeprowadziła różne działania na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, a do najważniejszych należały:

- Dyskusyjny Klub Książki dla Dzieci - 7 spotkań, w których udział wzięło 110 dzieci,
- Projekt czytelniczy „Mała Książka - Wielki Człowiek” - 73 dzieci w wieku 3-6 lat,
- Wschowski Uniwersytet Dziecięcy - 13 zajęć, w których udział wzięło 437 dzieci
- Klubik Maluszka i Akademia Brzdąca dla dzieci w wieku 1,5 – 5 lat wraz z opiekunami (48 zajęć dla 505 uczestników).
- Klub Miłośników Harry’ego Pottera – 6 zajęć dla 31 uczestników.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Polskich Olimpijczyków we Wschowie w ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w roku 2023 w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadziła zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w ilości 265 godzin. Liczba pakietów ponadprogramowych wyniosła 12. Stanowiły je następujące zajęcia:

- zajęcia logopedyczne,
- zajęcia rozwijające uzdolnienia polonistyczne
- zajęcia rozwijające uzdolnienia matematyczne,
- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze (dla klas IV- VIII -z edukacji wczesnoszkolnej, z języka polskiego z matematyki, z języka angielskiego)
- zajęcia dla uczniów przybywających i powracających
- zajęcia rozwijające uzdolnienia przyrodniczo-fizyczne EDUKATORIA
- zajęcia rewalidacyjne

Szkoła Podstawowa nr 1 we Wschowie prowadziła jedną świetlicę szkolną.

Na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 im. Polskich Olimpijczyków we Wschowie odbyło się łącznie 6 szkolnych konkursów przedmiotowych, 15 plastycznych, 11 szkolnych konkursów czytelniczych oraz 1 ogólnopolski.

W ramach wsparcia dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bohaterów Westerplatte we Wschowie w roku 2023 prowadziła jedną świetlicę szkolną oraz realizowała 388 godzin zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. Dla 5 uczniów dofinansowano wycieczkę szkolną. Na terenie szkoły organizowano także olimpiady i konkursy, łącznie 30 przedsięwzięć dla uczniów klas I-VIII.

W ramach w/w zadania Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II we Wschowie realizowała 17 pakietów ponadprogramowych. Były to koła zainteresowań: przedmiotowe, artystyczne, sportowe, gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego i matematyki, zajęcia logopedyczne, zajęcia SI, TUS, Biofeedback. Szkoła przeprowadziła w 2023 roku 323 godzin zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. Na terenie szkoły funkcjonowała 1 świetlica szkolna. Stypendia za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe otrzymało 35 uczniów.

Szkoła Podstawowa im Stanisława Staszica w Osowej Sieni w roku 2023 roku prowadziła jedną świetlicę szkolną. W 2023 roku w szkole odbyło się około 140 godzin zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. Ponadto w Szkole Podstawowej w Osowej Sieni w roku 2023 utworzono 8 pakietów ponadprogramowych, które stanowiły: zajęcia rewalidacyjne, zajęcia przygotowujące do egzaminu klas VIII, zajęcia: sportowo- rekreacyjne - sekcja SKS, koła matematycznego, koła polonistycznego, koła informatycznego, koła wokalnego, koła języka angielskiego, zajęć rozwijających zainteresowania uczniów klas 1-3, zajęcia koła szachowego,. W Szkole Podstawowej w Osowej Sieni przeprowadzono razem 17 przedsięwzięć (w tym 13 lokalnych).

Szkoła Podstawowa w Konradowie w ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w roku 2023 prowadziła 387 godzin zajęć korekcyjno- kompensacyjnych. Na terenie szkoły nie funkcjonowała świetlica szkolna. Placówka nie realizowała ponadprogramowych pakietów. Szkoła Podstawowa w Konradowie w ramach realizacji zadania pn” Organizowanie olimpiad przedmiotowych, warsztatów, konkursów, przeglądów artystycznych zorganizowała 4 przedsięwzięcia.

Szkoła Podstawowa w Lginiu w ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w roku 2023 prowadziła około 175 godzin zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz prowadziła jedną świetlicę szkolną. Szkoła Podstawowa w Lginiu 13 uczniom przyznała stypendia. Ponadto szkoła Podstawowa w Lginiu organizowała konkursy przedmiotowe: matematyka, język polski, język angielski, zawodoznawczy, coroczne powiatowe zawody w tenisa stołowego w czterech kategoriach wiekowych.

Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Łysinach w ramach wsparcia w opiece i edukacji dzieci i młodzieży w 2023 roku prowadziła zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w liczbie 150 godzin zajęć. Liczba pakietów ponadprogramowych wyniosła 4 i były to zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, koła zainteresowania, zajęcia logopedyczne, zajęcia języka polskiego dla dzieci z Ukrainy. Na terenie szkoły funkcjonowała jedna świetlica szkolna. Sześcioro uczniów otrzymało stypendia za osiągnięcia edukacyjne. W ramach działalności szkoła zorganizowała 2 konkursy przedmiotowe (1 na etapie szkolnym), przegląd artystyczny oraz pieśni patriotycznych.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna we Wschowie udzielała wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych (13)Terapią zostało objętych 41 osób.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Wschowa w 20223 roku przeprowadziła 5 konkursów (dla przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych): 4 konkursy plastyczne,

1 czytelniczy; warsztaty dla dzieci w wieku 6-12 lat w ramach projektu „Jestem eko z Biblioteką!”, warsztaty ekologiczne, warsztaty malowania eko torby, warsztaty z autorami książek (warsztaty z Kicią Kocią), warsztaty patriotyczne z Moniką Sawicką („Kto ty jesteś? - Polak mały” „Mały patriota”, „Mieszko I – powstanie państwa polskiego”), warsztaty z Krzysztofem Koziołkiem („Detektyw na tropie informacji”, „Pogromcy fake newsów”)

W ramach realizacji celu operacyjnego pn” Wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży” Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie w 2023 roku zorganizowało następujące przedsięwzięcia:

- Eliminacje powiatowe PRO ARTE Lubuski Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej (liczba uczestników 22 osób)
- Patriotyczny Konkurs Plastyczny zasięg powiatowy - Konkurs plastyczny „W naszych sercach Polska” (63 uczestników)
- warsztaty – „Mobilne laboratorium przyszłości” (udział wzięło 27 dzieci)
- prowadziło warsztaty letnie dla dzieci i młodzieży łącznie (udział wzięło 20 dzieci z terenu Miasta i Gminy Wschowa)

CKiR we Wschowie i realizowało projekt „Fajna Ferajna” dofinansowanego przez Fundację BGK – projekt skierowany był do dzieci w wieku 7-15 lat z terenu Gminy Wschowa dzieci pełnosprawnych i z niepełnosprawnościami – udział wzięło 34 osób. Realizowane były warsztaty manualne, kreatywne, wycieczki terenowe, warsztaty szycia, robienia kartek, warsztaty teatralne – podsumowanie przedstawienie teatralne w wykonaniu uczestników projektu.

III. Zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 zakłada, że cel operacyjny jakim jest zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych: Realizowanie programów profilaktyczno – edukacyjnych dotyczących uzależnień dla dzieci i młodzieży; monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami do podjęcia terapii, leczenia odwykowego; wdrażanie i propagowanie lokalnych inicjatyw z dziedziny rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy.

Komenda Powiatowa Policji we Wschowie w roku 2023 w ramach „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023” realizowała różne programy profilaktyczno-edukacyjne dotyczące uzależnień adresowanych dla dzieci i młodzieży. W 2023 roku celem

ograniczenia zjawiska zażywania przez młodzież środków odurzających KPP Wschowa przeprowadziła działania o zasięgu powiatowym pn. „Młody ale odpowiedzialny”, „Nie bądź obojętny bądź bohaterem” (15 spotkań z uczniami szkół podstawowych we Wschowie w których udział wzięło 264 osób)-omówiono zagrożenia związane z ich zażywaniem oraz konsekwencje prawne. Przeprowadzono też 2 spotkania, w których łącznie udział wzięły 94 osoby. KPP we Wschowie w ramach Wojewódzkiego Programu Prewencyjnego pn. LUPRO przeprowadziła spotkania adresowane dla z uczniów klas VII -VIII szkół podstawowych z terenu powiatu wschowskiego (147 odbiorców). których celem było poszerzenie wiedzy z zakresu: aspektów prawnych narkomanii.. Łącznie przeprowadzono 7 spotkań profilaktycznych w 5 szkołach. W ramach Wojewódzkiego Programu Edukacyjno – Informacyjnego „Bezpieczna Młodość” odbyło się 20 spotkań w klasach I szkół ponadpodstawowych. Łącznie uczestniczyło 859 uczniów. Podczas spotkań omawiana była tematyka odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz przestępstw z nienawiści.

W 2023 roku w zapobieganiu uzależnieniom i zjawiskom przemocy aktywny udział brali dzielnicowi Komendy Powiatowej Policji we Wschowie oraz pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie. W ramach swoich obowiązków na bieżąco odwiedzali i kontaktowali się z rodzinami, w których doszło do przemocy w rodzinie i u których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”. Policjanci „pierwszego kontaktu” i pracownicy socjalni podczas wizyt sprawdzali stan bezpieczeństwa członków rodziny, a także informowali sprawców przemocy o odpowiedzialności karnej za fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad osobą najbliższą lub wspólnie zamieszkującą. Pouczali również o konieczności zaniechania stosowania przemocy wobec członków rodziny, przestrzegania norm prawnych oraz zasad współżycia rodzinnego i społecznego. Informowali domniemanych sprawców przemocy o możliwości podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego w związku z uzależnieniem od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych oraz o możliwości uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy.

Straż Miejska we Wschowie wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji we Wschowie w 2023 roku w ramach „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023” była organizatorem zajęć profilaktycznych „Przemoc i cyberprzemoc” w wybranych placówkach oświatowych na terenie gminy Wschowa.

W placówkach przedszkolnych na terenie Gminy Wschowa Straż Miejska prowadziła zajęcia profilaktyczne pt. „Jesteś bezpieczny w domu i poza domem”, natomiast zajęcia profilaktyczne „Bezpieczne Wakacje” prowadziła w szkołach podstawowych na terenie gminy Wschowa, półkoloniach w Lginiu, obozach harcerskich, oraz SOSW we Wschowie. W ramach działań

profilaktycznych skierowanych do osób starszych zajęcia prowadzone były wśród uczestników UTW oraz na spotkaniach wiejskich.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Polskich Olimpijczyków we Wschowie w 2023 roku w ramach programów profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących uzależnień dla dzieci i młodzieży zrealizowała 4 programy profilaktyczne dla 528 odbiorców, a Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bohaterów Westerplatte we Wschowie 3 programy dla 392 odbiorców.

W ramach zadania wdrażanie i propagowanie lokalnych inicjatyw z dziedziny rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy Szkoła Podstawowa nr 1 przeprowadziła 2 lokalne inicjatywy, a druga ze wspomnianych placówek -jedną.

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II we Wschowie zrealizowała program pt „Bieg po zdrowie” adresowany do uczniów klas IV, a Szkoła Podstawowa w Konradowie prowadziła 3 programy profilaktyczne dla 25 odbiorców,

Żadna z placówek nie wdrażała lokalnych inicjatyw z dziedziny rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy.

Szkoła Podstawowa im Stanisława Staszica w Osowej Sieni zrealizowała 2 programy profilaktyczne dla 63 odbiorców.

Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Łysinach uczestniczyła w akcji profilaktycznej „Wschowa wolna od przemocy”, na terenie placówki zostały przeprowadzone zajęcia prewencyjne przez funkcjonariuszy KPP we Wschowie.

Szkoła Podstawowa w Lginiu zrealizowała dwa programy profilaktyczno- edukacyjne dla 60 odbiorców.

W 2023 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we Wschowie wpłynęło 50 wniosków o wszczęcie procedury leczenia odwykowego.

Gmina Wschowa w 2023 roku realizowała programy profilaktyczno- edukacyjne dotyczące uzależnień dla dzieci i młodzieży. W obrębie tego zadania podjęto szereg działań:

-organizowano wydarzenia profilaktyczne (pn. „Mamo, tato chce być zdrowy” głównym celem było promowanie zdrowego stylu życia oraz aktywności fizycznej wśród dzieci i dorosłych. Podczas wydarzenia rozdawane były materiały profilaktyczne o tematyce uzależnień); Rodzinny piknik w Tylewicach adresowany dla dzieci i młodzieży (zapewniono atrakcje profilaktyczne, rozdawane były gadżety i materiały dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom), zorganizowano stoisko profilaktyczne. Dla dzieci i młodzieży przygotowane były konkursy w której można było wygrać materiały profilaktyczne.

- W Szkole Podstawowej nr 2 zorganizowano warsztaty profilaktyczno-edukacyjne „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”. Warsztaty przeprowadził Ośrodek Psychoprofilaktyki Nowa Perspektywa Artur Cienkosz Centrum Profilaktyki i reedukacji Atelier;

- Zorganizowano warsztaty dla nauczycieli pn. „ Mistrzostwo w budowaniu mentalnej postawy młodego sportowca”;
- Zorganizowano szkolenie dla nauczycieli z uzależnień behawioralnych pt. „Uzależnienie od komórki i Internetu wśród dzieci i młodzieży- co może zrobić nauczyciel”;
- zakupiono materiały profilaktyczne dla szkół o tematyce zasad bezpieczeństwa podczas wakacji oraz zagrożeń.

Komenda Powiatowa Policji we Wschowie prowadziła działania prewencyjne pn.„Odpowiedzialny senior”, gdzie funkcjonariusze policji przez cały rok spotykali się cyklicznie z seniorami – najbardziej narażoną na takie niebezpieczeństwa grupą społeczną. Policjanci podczas spotkań rozmawiali z seniorami na temat bezpieczeństwa w aspekcie ruchu drogowego, przemocy jak również mogących pojawić się oszustw metodami „na wnuczka”, „na policjanta”, jak również oszustw internetowych. W prowadzonych spotkaniach mundurowi szczególnie apelowali do seniorów o zachowanie bezpieczeństwa podczas świąt (Wszystkich Świętych, Święta Wielkanocne i Bożego Narodzenia). Łącznie przeprowadzono 17 spotkań w których dla 587 odbiorców.

W ramach obchodów Międzynarodowego Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw został uruchomiony w KPP Wschowa punkt konsultacyjny, gdzie ofiary przestępstw mogły uzyskać poradę w kwestiach, gdzie dobro prawem chronione zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo np. znęcanie. Na stronie internetowej KPP we Wschowie dostępny jest wykaz instytucji, które służą pomocą w przypadku doznania przemocy domowej.

Gmina Wschowa, w ramach wdrażania i propagowania lokalnych inicjatyw z dziedziny rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy:

- zorganizowała szkolenia- dla członków GKRPAiPN dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej oraz dla pracowników OPS, członków Zespołów Interdyscyplinarnych oraz członków GKRPAiPN pn. „ Superwizja pracy socjalnej”

-zorganizowała wydarzenia pn. „ Rodzinne świętowanie niepodległości ” (celem rajdu było poznanie lokalnej historii w formie aktywnego spędzenia czasu); „ Profilaktyczny Dzień Matki” (dwudniowe wydarzenie profilaktyczne zorganizowane przy współpracy ze Stowarzyszeniem Aktywna Wschowa). W ramach wydarzenia odbył się wykład pani Anety Małuckiej, która poruszyła temat "Roli żywienia przy planowaniu ciąży, w trakcie i podczas karmienia piersią", odbyło się spotkanie z fizjoterapeutką pediatryczną panią Katarzyną

Obuchowicz pn. "Prawidłowa pielęgnacja niemowląt, techniki karmienia i wyciszenia", Zorganizowano zabawy, zajęcia ruchowe pod hasłem "Full body dla kobiet + mini band"; kobiety w wieku 50-69 lat mogły skorzystać z bezpłatnego badania mammograficznego.

Gmina Wschowa na potrzeby zorganizowania przez Zespół Interdyscyplinarny akcji profilaktycznej „Wschowa wolna od przemocy” zakupiła materiały profilaktyczne. We współpracy z KPP we Wschowie, gmina Wschowa podejmowała działania profilaktyczne. Zakupione przez UMiG materiały profilaktyczne dotyczące problemu nietrzeźwych kierowców były wykorzystywane przez funkcjonariuszy policji, podczas prowadzonych akcji trzeźwościowych na terenie Miasta i Gminy Wschowy. Funkcjonariusze Policji przekazali je również Ośrodkom Szkolenia Kierowców działającym na terenie Gminy.

Podczas XI edycji Wschowskiego Kongresu Kobiet został przeprowadzony wykład na temat praw kobiet oraz przemocy. Podczas wydarzenia pn., „Profilaktyczny Dzień Matki” przeprowadzono adresowaną dla seniorów prelekcję na temat zdrowego stylu życia oraz profilaktyki. Gmina Wschowa udzieliła wsparcia finansowego zakresie obu wykładów. Gmina Wschowa w celu umożliwienia przeprowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy udostępniła salę zlokalizowaną w Punkcie Konsultacyjnym przy ul. Niepodległości 1 we Wschowie.

Członkowie GKRPAiPN w 2023 r. uczestniczyli w jednej z inicjatyw „Otwarcie Parku Wolsztyńskiego”. Podczas wydarzenia mieszkańcy za pomocą alko-gogli i narko-gogli mogli doświadczyć tego, w jak bardzo zaburzony sposób odbierana jest rzeczywistość po spożyciu alkoholu czy substancji psychoaktywnych.

Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna zrealizowała 5 programów profilaktyczno-edukacyjnych, których adresatami byli uczniowie szkół podstawowych z terenu MiG Wschowa („Nić porozumienia" - zajęcia socjoterapeutyczne, „Bez złości mamy więcej radości " - zajęcia feryjne, „Rysia i Tolek - w krainie zdrowych nawyków", „Co za dużo to niezdrowo- zajęcia profilaktyczne dotyczące uzależnień , w tym cyberzyzka”, „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej"- zajęcia radzenia sobie ze stresem i emocjami).

IV. Wsparcie rodziny w profilaktyce zdrowotnej na rzecz poprawy jakości jej życia.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 zakłada, że cel operacyjny jakim jest wsparcie rodziny w profilaktyce zdrowotnej na rzecz poprawy jakości jej życia zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych: Edukacja

i promocja zdrowia jamy ustnej wraz z fluoryzacją kontaktową zębów u dzieci; monitorowanie sytuacji zdrowotnej rodziny; realizowanie programów prozdrowotnych.

Zespół Pielęgniarek i Położnych „Vita-Med.” S.C. jest jedynym Zespołem działającym na terenie Miasta i Gminy Wschowa, który zajmuje się fluoryzacją zębów u dzieci. W roku 2023 u 1122 uczniów dokonano fluoryzacji jako profilaktyki przeciwpróchnicznej w szkołach. Ponadto w szkołach przeprowadzono 6732 zajęć edukacyjnych z zakresu higieny jamy ustnej.

Zespół Pielęgniarek i Położnych „Vita-Med.” S.C. jest jednym z zespołów działających na terenie Miasta i Gminy Wschowa, który zajmuje się realizacją programów zdrowotnych wśród rodzin. W 2023 roku Zespół Pielęgniarek i Położnych „Vita-Med.” S.C. realizował 13 programów prozdrowotnych:

1. Profilaktyka chorób układu krążenia
2. Edukacja w cukrzycy
3. Europejski Kodeks Walki z Nowotworami
4. Profilaktyka chorób wieku rozwojowego
5. Prowadzenie poradnictwa w zakresie zdrowego stylu życia
6. Monitorowanie rozwoju dziecka
7. Edukacja przedporodowa dla kobiet w ciąży
8. Opieka okołoporodowa
9. Edukacja w zakresie szczepień ochronnych
10. Profilaktyka chorób zakaźnych w tym wszawicy
11. Wzmacnianie Zdrowia psychicznego
12. Profilaktyka fluorkowa
13. Edukacja na temat uzależnień.

W 2023 roku w ramach zadania monitorowanie sytuacji zdrowotnej rodziny Zespół Pielęgniarek i Położnych „Vita-Med” zrealizował 9594 wizyt pielęgniarskich.

Najwięcej programów prozdrowotnych zrealizowały Szkoła Podstawowa nr 1 im. Polskich Olimpijczyków we Wschowie w roku 2023 było ich 9 oraz Szkoła Podstawowa w Konradowie w liczbie 6. W Szkole Podstawowej im. Stanisława Staszica w Osowej Sieni w 2023 roku zrealizowano 4 programy prozdrowotne:

- Projekt CEO : „Ekologiczna szkoła”,
- Bieg po zdrowie”.
- Z higieną na start”,
- Znamię. Znam je !”

Po trzy programy zrealizowały placówki oświatowe- Szkoła Podstawowa nr 2 we Wschowie (prowadzono również „Szkolną Księgę Zdrowia”, a na terenie szkoły udostępniona była tzw. różowa skrzyneczka zawierająca środki higieniczne) oraz Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Łysinach (program KOWR, SMP Szkoła Myślenia Pozytywnego, „Z ekologią na Ty”).

Szkoła Podstawowa nr 3 im Jana Pawła II we Wschowie w 2023 roku zrealizowała 1 program Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa adresowany do uczniów klas I-V, polegający na dostarczaniu dla uczniów owoców i warzyw, mleka oraz produktów mlecznych.

W Szkole Podstawowej w Lginiu realizowano 1 program prozdrowotny: pn. „Racjonalne odżywianie”.

V. Wspieranie form organizacji wolnego czasu służącemu umacnianiu więzi rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 zakładał, że cel operacyjny jakim jest wspieranie form organizacji wolnego czasu służącemu umacnianiu więzi rodziny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych: organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży; organizowanie festynów, imprez rekreacyjno-sportowych, działalność placówek wsparcia dziennego.

W ramach realizacji pierwszego zadania Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie w 2023 roku współpracowało z Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. oraz ośrodkami pomocy społecznej na terenie powiatu, w celu umożliwienia dzieciom z terenów wiejskich pochodzących z rodzin o niskich dochodach, dzieciom i młodzieży z mniejszymi szansami wypoczynku wakacyjnego na koloniach i obozach w okresie wakacji. W wyniku współpracy, z bezpłatnego wypoczynku w Ośrodku Wczasowo-Kolonijnym „Solar” ul. Bałtycka 12, 76-107 Jarosławiec, skorzystało 20 dzieci.

Gmina Wschowa zleciła ZHP Chorągiew Wielkopolska Hufiec Wschowa realizację zadania publicznego pod tytułem „Organizacja półkolonii o charakterze profilaktycznym”. Zorganizowano dwa turnusy półkolonii na Stacji Hufca ZHP Wschowa w Lginiu. I turnus odbył się w terminie od 03 lipca 2023 roku do 07 lipca 2023 roku. II turnus odbył się w terminie od 10 lipca 2023 roku do 17 lipca 2023 roku. W półkolonii wzięło udział łącznie 200 dzieci. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w ramach organizacji wolnego czasu dla dzieci i młodzieży dla 20 uczestników- uczniów szkół podstawowych przeprowadziła zajęcia grupowe wakacyjne pn. „Przechytryć nudę”.

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w okresie wakacji zorganizowała cykliczne zajęcia „Wakacyjne wtorki” w liczbie 8. Z zajęć skorzystało 169 osób.

Centrum kultury i rekreacji zorganizowało szereg festynów, imprez rekreacyjno – sportowych.:

- Amatorska Liga Halówki styczeń – luty 2023 zasięg ponadlokalny woj. lubuskie, dolnośląskie, wielkopolskie (liczba uczestników 70 osób),
- Ferie zimowe dla dzieci 8-10.2023 r. udział wzięło łącznie 105 dzieci,
- Animacje na lodowisku dla dzieci i młodzieży 11.02.2023 r. udział wzięło 40 osób
- Turniej Siatkówki Piłkowej Hetmanice maj 2023, zasięg ponadlokalny, liczba uczestników ok. 50 osób,
- KINO realizowane od stycznia do czerwca oraz od września do grudnia 2023 (pokazowe seanse dla dzieci i dorosłych bezpłatne oraz biletowane).
- Spektakle Zespołu Sedno zrzeszające osoby dorosłe, osoby z niepełnosprawnościami, wydarzenie kierowane do otwartej grupy odbiorców młodzieży i dorosłych, ale także uczestników Dziennego Domu Senior + oraz hospicjum we Wschowie – 12.01.2023 r., 26.01.2023 r., 19.04.2023 r., 05.12.2023 r.
- Dzień Ziemi filmy edukacyjne dla uczniów w CKiR udział wzięło 240 osób,
- Majówka Sportowy Festyn Profilaktyczny CKiR był tylko współorganizatorem,
- Majówka 02 maja 2023 r. Święto Flagi - bieg z flaga w Parku 1000-lecia – uczestników 98 osób oraz Holi Święto Kolorów uczestników ok. 450 osób,
- Dni Miasta wydarzenia kulturalne dla rodzin 9-11.06.2023 r. przez trzy dni w wydarzeniach udział wzięło ok. 4500 osób.,
- Święto Niepodległości przemarsz ulicami miasta oraz piknik na rynku 10.11.2023 r. dla dzieci, młodzieży i dorosłych udział wzięło ok. 250 osób,
- Festiwal Królewski 17-19.11.2023 r. zasięg ponadlokalny (liczba odbiorców ok. 600 osób przez trzy dni).,
- Powitanie Św. Mikołaja piknik na rynku dla dzieci, młodzieży i dorosłych 03.12.2023 r. udział wzięło 900 osób,
- Wigilia Miejska i Jarmark Bożonarodzeniowy 17.12.2023 r. udział wzięło 700 osób.

CKiR, od poniedziałku do soboty w godzinach popołudniowych, dla dzieci i młodzieży prowadzi koła zainteresowań, między innymi: sekcję plastyczną, klub szachowy, sekcja brydża sportowego, przy Centrum Kultury i Rekreacji działa sekcja Młodzieżowej Orkiestry Dętej CKiR Maestoso. Młodzieżowa Orkiestra Dęta CKiR ponad 50 uczestników. Dla dorosłych przy Centrum Kultury i Rekreacji działa sekcja brydża sportowego, Uniwersytet Trzeciego Wieku,

Chór Kantylena oraz Chór Lutnia działający w Siedlnicy, a także Zespół Literacko – Poetycki „Sedno”. W swojej działalności współpracuje z klubami sportowymi z terenu Gminy Wschowa: Avia Siedlnica, Pogoń Wschowa, Korona Wschowa, Tajfun Lgiń, WSTK.

Muzeum Ziemi Wschowskiej we Wschowie w 2023 roku w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny realizowało następujące działania służące organizacji wolnego czasu służącemu umacnianiu więzi rodziny a także wspierające edukację dzieci i młodzieży:

- w pierwszym kwartale 2023 roku - (Ferie w Muzeum - Wschowa po królewsku - wykład, warsztaty -39 osób),

- w drugim kwartale 2023 roku- (Lubusko-Wielkopolski Rajd Historyczny - gry i strzelanie z łuku, kielbaski z grilla i grochówka - ok. 100 osób; Noc Muzeów - oprowadzanie po wystawie, oprowadzanie po lapidarium, wykłady - 73 osoby; Dni Wschowy - teatrzyk kukielkowy, zwiedzanie miasta z przewodnikiem -49 osób),

- w trzecim kwartale 2023 roku- (Piknik Rycerski - Krajobraz przed bitwą- ok. 500 osób; Lato w Muzeum - Setna rocznica muzealnictwa we Wschowie -27 osób; Rajd na Wschowę - piknik wojskowy, prelekcja, darmowa grochówka- ok. 600 osób; otwarcie zespołu pomostów w Lginiu, zajęcia z detektorem na plaży-23 osoby),

- w czwartym kwartale 2023 roku- .(Mikołajki z Kazimierzem Wielkim -- wykład, warsztaty -5 osób)

Biblioteka Publiczna we Wschowie zorganizowała rajd rowerowy „Odjazdowy Bibliotekarz”, w którym udział wzięło 56 uczestników oraz współuczestniczyła w dwóch festynach (Przyczyna Górna oraz podczas Gminnego Dnia Dziecka w Szkole Podstawowej nr 1 gdzie dla 73 dzieci zostały zorganizowane animacje).

PCPR we Wschowie w 2023 r. kontynuowało Kampanię pn. „Rodzina Zastępcza – Bezpieczny Przystanek - I Ty możesz zostać rodzicem zastępczym”, w ramach której Pracownicy uczestniczyli m.in.:

a) w zorganizowanym, w dniu 30 maja 2023 r., koncercie dla rodzin zastępczych w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego,

b) w korowodzie z okazji Dni Wschowy, który odbył się w dniu 9 czerwca 2023 r.;

c) w Powiatowo-Gminnym Świącie Plonów w Starych Drzewcach w dniu 26 sierpnia 2023 r. – PCPR promowało ideę rodzicielstwa zastępczego. Osoby dorosłe odwiedzające stoisko PCPR mogły uzyskać informację nt. rodzicielstwa zastępczego, otrzymać ulotki informacyjne oraz drobne gadżety. Dla najmłodszych przygotowane zostały atrakcje m.in. zaplatanie kolorowych warkoczków, kolorowe tatuaże oraz stoisko z kolorowanymi i układankami.

d) dodatkowo pracownicy PCPR w ramach promocji rodzicielstwa zastępczego na terenie

Powiatu Wschowskiego wyszli na ulice miast powiatu (w dniu 12.09.2023 r. we Wschowie), promować rodzicielstwo zastępcze (rozdawali ulotki, balony oraz cukierki. Podczas rozmów z przechodniami przybliżano im ideę rodzicielstwa zastępczego i zachęcano do kontaktu z tut. Centrum, w celu uzyskania dodatkowych informacji).

e) w dniu 16.10.2023 r. w Bibliotece Publicznej – Miasta i Gminy we Wschowie odbyło się spotkanie dotyczące rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Wschowskiego pn. „Blaski i cienie rodzicielstwa zastępczego”, w ramach kampanii społecznej „RODZINA ZASTĘPCZA- BEZPIECZNY PRZYSTANEK”. Podczas spotkania pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie oraz psycholog z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej we Wschowie przybliżyli słuchaczom tematykę rodzicielstwa zastępczego i odpowiadali na zadawane pytania.

W roku 2023 Straż Miejska we Wschowie brała udział w festynach plenerowych organizowanych przez Gminę Wschowa tj. Gminnym Dniu Dziecka w SP nr 1, Festynie Rodzinnym (Św. Mikołaj), Dzień Dziecka w Sołectwie Lgiń, Festynie Rodzinnym w Tylewicach.

Placówki oświatowe z terenu gminy Wschowa w roku 2023 organizowały festyny, imprezy rekreacyjno- sportowe. Najwięcej imprez na rzecz umacniania rodziny zorganizowała Szkoła Podstawowa w Lginiu (14 – dodatkowo, część imprez była cykliczna- powtarzana w ciągu roku), kolejna z placówek, Szkoła Podstawowa nr 1 im Polskich Olimpijczyków we Wschowie zorganizowała 9 tego typu imprez, 5 imprez zorganizowała Szkoła Podstawowa w Konradowie, a o jedną mniej dwie placówki- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bohaterów Westerplatte we Wschowie i Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Łysinach po 4. Szkoła Podstawowa im. Stanisława Staszica w Osowej Sieni zorganizowała 1 imprezę, natomiast Szkoła Podstawowa nr 3 wykazała, że nie osiągnęła wskaźników w tym zakresie.

W ramach wspierania form organizacji wolnego czasu służącemu umacnianiu więzi rodziny wschowska komenda przyłączała się do organizowanych festynów odbywających się w gminie Wschowa przez samorządy, szkoły i różnego rodzaju organizacje. Łącznie uczestniczyła w czterech festynach. Z okazji „Mikołajek” policjanci wraz ze strażnikami miejskimi utworzyli punkt profilaktyczny. W dniu 17 września 2023 r. KPP we Wschowie zabezpieczała bieg rodzinny pn. „Twarda Piątka”, oprócz tego wraz ze Strażą Miejską wystawiła stoisko edukacyjno-profilaktyczne. Mundurowi propagowali bezpieczeństwo w ruchu drogowym poprzez zwiększanie świadomości bycia widocznym na drodze. Osoby odwiedzające stoisko zostały obdarowane elementami odblaskowymi.

Ponadto pod koniec roku 2023 funkcjonariusze z KPP Wschowa spotkali się

z młodzieżą w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego we Wschowie. Tematem spotkań była cyberprzemoc, cyberzagrożenia oraz odpowiedzialność prawna. Ogólnie przeprowadzono 6 spotkań dla 625 osób. Wszystkie w/w działania miały na celu zapewnienie rodzinom i ich dzieciom wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia, szczególnie w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych.

Na terenie Gminy Wschowa funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego, która prowadzona jest w formie opiekuńczo - specjalistycznej dla dzieci w wieku od 7 do 15 roku życia.. Placówka działa przy Szkole Podstawowej nr 1 im. Polskich Olimpijczyków we Wschowie.

Placówka realizuje następujące zadania:

- pomoc w nauce,
- organizację czasu wolnego poprzez prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych oraz treningów umiejętności,
- organizację zabaw i zajęć sportowych,
- stwarzanie warunków do rozwoju zainteresowań, kształtowanie postaw prospołecznych,
- prowadzenie edukacji i udzielanie wsparcia dla rodzin,
- terapię pedagogiczną, psychologiczną, socjoterapię oraz inne zajęcia zgodnie

z ustalonymi indywidualnymi programami korekcyjnymi podopiecznych.

Ponadto zadaniem placówki jest współpraca z rodzicami lub opiekunami dziecka, placówkami oświatowymi, kuratorami, podmiotami leczniczymi oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży. W ramach prowadzonego programu w roku 2023 do placówki uczęszczało 15 dzieci.

VI. Reintegracja rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 zakładał, że cel operacyjny jakim jest reintegracja rodziny zostanie osiągnięty poprzez planowanie i wdrażanie procesu odbudowywania więzi w rodzinach, w których na skutek kryzysu więzi te zostały zerwane bądź nadszarpnięte.

W ramach realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie świadczył pomoc w formie prowadzonej pracy socjalnej. Praca socjalna prowadzona była z rodzicami biologicznymi, których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej celem ich powrotu do rodziny naturalnej. Natomiast pracownicy Powiatowego

Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie (koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej) pracowali z rodzinami zastępczymi i sukcesywnie dokonywali okresowej oceny sytuacji dziecka oraz sytuacji rodzin zastępczych. W roku 2023 dwoje dzieci z placówki opiekuńczo - wychowawczej (zamieszkiwali w Sławie, ale przeprowadzili się z matką do Wschowy) i troje dzieci z rodzin zastępczych powróciło do rodziny biologicznej (2 dzieci z gminy Wschowa).

VII. Tworzenie systemu wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 zakłada, że cel operacyjny jakim jest tworzenie systemu wsparcia rodziny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych: uczestnictwo w szkoleniach dotyczących wspierania rodziny w zakresie pełnienia jej prawidłowej funkcji opiekuńczo-wychowawczej; organizowanie szkoleń dla rodzin wspierających; Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Asystent rodziny oraz pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie w 2023 roku w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz poszarzenia wiedzy merytorycznej w zakresie pracy z rodziną niewydolną wychowawczo uczestniczyli w 5 szkoleniach z zakresu pracy z rodziną niewydolną wychowawczo.

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie ogłaszał nabór na rodziny wspierające. Żadna rodzina nie zgłosiła się do pełnienia w/w funkcji- nie był zatem potrzeb szkoleniowych w tym zakresie.

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która kształtuje osobowość człowieka, jego styl życia oraz system wartości. Ta jednostka jest i powinna być szkołą zaradności i aktywnego rozwiązywania problemów, jednak ta grupa społeczna często napotyka pojawiające się zagrożenia, które mają wpływ na prawidłowy jej rozwój. Nie wszystkie te jednostki są zdolne do samodzielnego działania i wypełniania podstawowych funkcji, dlatego wsparciem jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która zapewnia rodzinom z problemami odpowiednią pomoc.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, gmina ponosi odpłatność według następujących zasad:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 50% w trzecim roku i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Poniższa tabela wskazuje liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, za które Gmina Wschowa w latach 2018 – 2023 ponosiła odpłatność.

Forma pieczy zastępczej	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
rodzina zastępcza spokrewniona	13	14	16	15	18	13
rodzina zastępcza niezawodowa	1	3	7	6	9	9
rodzina zastępcza zawodowa	1	1	2	2	1	1
pogotowie rodzinne	3	3	0	0	0	0
placówki opiekuńczo-wychowawcze	13	17	16	15	24	27
Łączna liczba osób	31	38	41	38	52	50
Koszty współfinansowania pieczy zastępczej przez Gminę Wschowa	247773,50	309957,85	392800,05	408650,13	505404,14	660596,65

Poniższa tabela przedstawia koszty Gminy Wschowa w latach 2018 - 2023 ponoszone za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Forma pieczy zastępczej	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Odpłatność za pobyt dzieci w	63001,42	78429,61	98830,07	97616,81	101387,90	117115,57

rodzinach zastępczych						
Odpłatność za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	184772,08	231528,24	293969,98	311033,32	404016,24	543481,08

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie nawiązują kontakty z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonymi w pieczy zastępczej i ustalają sytuację życiową, finansową, mieszkaniową i zdrowotną rodziców biologicznych oraz czy istnieje szansa na powrót dziecka do rodziny biologicznej.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 pozwolił na zapewnienie rodzinom i ich dzieciom na terenie gminy Wschowa wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia. Wszystkie instytucje w swoich działaniach dążyły przede wszystkim do osiągnięcia przez rodzinę podstawowego poziomu jej stabilności życiowej. Praca z rodziną polegała szczególnie na prawidłowym diagnozowaniu rodziny, określeniu wspólnie z rodziną jej podstawowych problemów i potrzeb, zmotywowaniu rodziny do współpracy i działań zmierzających do pokonywania problemów, sporządzaniu planu pomocy rodzinie z uwzględnieniem metod bezpośredniej pracy z rodziną, zorganizowaniu wsparcia środowiskowego przy współpracy wszystkich zainteresowanych służb i instytucji, pomocy w poprawie sytuacji życiowej rodziny, w szczególności pomocy w usunięciu czynników zakłócających osobiste wychowywanie dzieci (rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych), pomocy w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, wspieranie rodziny w uzyskaniu zatrudnienia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych, wspieraniu rodziny w dążeniu do pokonywania problemów, budowaniu i utrwalaniu w niej wiary we własne siły. To zadanie przede wszystkim spoczywało na asystencji rodziny. Aby jednak praca nad rodziną przynosiła rezultaty, niezbędna była nieustanna współpraca wszystkich służb powołanych do tego celu.

Podsumowując można stwierdzić, że pomoc jaką oferowały instytucje zabezpieczały prawidłowe funkcjonowanie rodziny we wszystkich jej obszarach. W sytuacjach kryzysowych rodziny z terenu Miasta i Gminy Wschowa mogą liczyć na pomoc specjalistów i profesjonalistów, którzy oferują swoim mieszkańcom nie tylko pomoc finansową, ale również rzeczową i doradczą, poczynając od pedagogów w szkołach, przez terapeutów, konsultantów, asystentów rodziny, kuratorów, policję, czy pielęgniarki środowiskowe, po pracowników socjalnych.

Ważną rolę w systemie wsparcia rodziny odegrało dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników służb pomocy społecznej i dzielnicowych policji, przy współpracy z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, a przede wszystkim dobra komunikacja pomiędzy nimi. Dobrze rozwinięta infrastruktura kulturalna, rekreacyjna i sportowa służyła rozwijaniu różnych sprawności i umiejętności spędzania czasu z największym pożytkiem dla zdrowia fizycznego i psychicznego rodzin. Dużą kreatywnością w tym zakresie wykazali się między innymi pracownicy Muzeum Ziemi Wschowskiej, Biblioteki Publicznej we Wschowie oraz Centrum Kultury i Rekreacji.

Działania zintegrowanego systemu pomocy w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023, w 2023 roku przyczyniły się do stworzenia w rodzinach optymalnych warunków dla ich prawidłowego funkcjonowania oraz do poprawy stylu i jakości ich życia.

W ocenie instytucji biorących udział w realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 w gminie Wschowa, cel strategiczny, jakim było stworzenie wielopłaszczyznowego i zintegrowanego systemu wsparcia rodziny w wypełnianiu jej prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych został osiągnięty. Dobra współpraca oraz wysokie zaangażowanie wszystkich służb publicznych pozwala na dobranie odpowiednich metod i sposobów działania mających na celu poprawę funkcjonowania rodzin.

Sporządziła:

Joanna Jastrzębska